

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22ag ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą”. Decyzja o wydaniu nowego rozporządzenia w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe wynika z konieczności zmiany znacznej części przepisów obowiązującego obecnie rozporządzenia, tj. §2–§7, a także z konieczności opracowania nowych wzorów formularzy na rok 2016.

Nowe rozporządzenie określać będzie:

- 1) sposób przekazywania przez dyrektora szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, oraz dyrektora szkoły podstawowej lub gimnazjum prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, jednostkom samorządu terytorialnego informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 i 4 ustawy, oraz wzór formularza zawierającego te informacje;
- 2) wzór wniosku o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4 ustawy, szkole podstawowej lub gimnazjum prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną;
- 3) sposób przekazywania przez jednostki samorządu terytorialnego wojewodom wniosku o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, oraz wzór wniosku o udzielenie tej dotacji;
- 4) tryb i terminy udzielania oraz sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji;
- 5) sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4 ustawy, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji.

Zgodnie z § 2 projektu rozporządzenia dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjów i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkół podstawowych i gimnazjów przekazywać będą do jednostek samorządu terytorialnego informacje niezbędne dla ustalenia

wysokości dotacji celowej. Wzory obowiązujących w roku 2016 formularzy umożliwiających zebranie tych informacji (oraz ich ewentualnej aktualizacji) określone zostały w załącznikach nr 1 i 2 do projektu rozporządzenia.

Dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjów i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkół podstawowych i gimnazjów przekazywać będą do jednostek samorządu terytorialnego informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej na rok 2016 – na formularzu, który określa załącznik nr 1 do projektu rozporządzenia. Jednakże w przypadku uczęszczania do ww. szkół – uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej dla tych uczniów, należy przedkładać na załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia. Informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej powinny być wypełniane przez dyrektorów szkół dla każdego rodzaju niepełnosprawności na osobnym formularzu.

Dyrektorzy szkół podstawowych lub gimnazjów prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne będą składać wnioski o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4 ustawy, do jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia szkół odpowiedniego typu i rodzaju na formularzu, którego wzór został określony w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia. Do tych wniosków niezbędne będzie załączenie informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej, sporządzonej na formularzu nr 1 i 2 do projektu rozporządzenia.

Na podstawie wniosków o udzielenie dotacji celowej oraz informacji zawierających dane o liczbie uczniów danych klas i wysokości zapotrzebowania na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe jednostki samorządu terytorialnego będą mogły wnioskować o dotację celową do wojewodów. Wzory wniosków o udzielenie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego, które będą obowiązywały w roku 2016 zostały określone w załącznikach nr 4 i 5 do projektu rozporządzenia.

Jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie załącznika nr 5 do rozporządzenia, wnioskuje do wojewodów o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Wnioski o udzielenie dotacji celowej przekazywane przez jednostki

samorządu terytorialnego do wojewodów składane będą dla każdego rodzaju niepełnosprawności na osobnym formularzu.

Środki budżetu państwa przeznaczone w danym roku dla jednostek samorządu terytorialnego na dotację celową, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie dzielił między województwa w terminie od dnia 1 kwietnia do dnia 25 września, niezwłocznie informując o podziale wojewodę. Podział w pierwszej kolejności będzie uwzględniał kwoty dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 ustawy, z uwzględnieniem art. 22ae ust. 5a ustawy, i prognozowaną liczbę uczniów danych klas w szkołach, które w danym roku będą zobowiązane zapewnić bezpłatny dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Liczba uczniów danej klasy objęta dotacją, o której mowa w art. 22ae ust. 5 pkt 1, 3 i 5 ustawy będzie dodatkowo zwiększana o liczbę uczniów równą liczbie oddziałów danej klasy objętych tą dotacją.

Należy zauważyć, iż na każdy oddział danej klasy przypada tylko jeden dodatkowy komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych, zakupiony ze środków dotacji celowej. A zatem np. dyrektor szkoły podstawowej z jednym oddziałem integracyjnym w klasie III, do której uczęszcza uczeń niepełnosprawny, wnioskując o środki z dotacji celowej na wyposażenie szkoły w podręczniki lub materiały edukacyjne składa do jednostki samorządu terytorialnego dwa załączniki do rozporządzenia, tj. formularz określony w załączniku nr 1 i 2, ale tylko w jednym z nich może zwiększyć prognozowaną liczbę uczniów o liczbę uczniów równą liczbie oddziałów danej klasy (dodatkowy komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych). Analogicznie w przypadku szkoły specjalnej, jeśli do oddziału danej klasy będą uczęszczać uczniowie np. niewidomi i słabowidzący, to dyrektor szkoły wypełniając formularz 2, dla każdego rodzaju niepełnosprawności osobno, tylko w jednym z nich będzie mógł zawnioskować o dodatkowy komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych na ten oddział.

Wojewodowie, po otrzymaniu informacji o dokonanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziale środków budżetu państwa na dotacje celową dla poszczególnych województw, w terminie 10 dni przy pierwszym podziale, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 1 projektu rozporządzenia oraz 5 dni przy podziale, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 2 projektu rozporządzenia, ale nie później niż do dnia 30 września sporządzą i prześlą

ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wniosek o uruchomienie środków budżetu państwa. W przypadku różnicy pomiędzy faktycznym zapotrzebowaniem na dotację celową, wynikającym z wniosków jednostek samorządu terytorialnego, a kwotą dotacji celowej wynikającą z wcześniejszego podziału, wojewoda wystąpi z wnioskiem o przyznanie dodatkowej puli środków w wysokości równej ww. różnicy.

Wojewoda będzie udzielał jednostce samorządu terytorialnego dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o udzielenie dotacji celowej, o którym mowa w art. 22af ust. 4 ustawy, od jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast w przypadku wniosków otrzymanych po dniu 15 września, wojewoda będzie udzielał dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, w terminie 25 dni od dnia otrzymania wniosku o udzielenie dotacji celowej, o którym mowa w art. 22af ust. 4 ustawy, od jednostki samorządu terytorialnego. Dotacja celowa jest przekazywana w terminie od dnia 1 maja do dnia 15 października.

Środki budżetu państwa na dotację celową będą rozliczane na podstawie informacji zawartych w rozliczeniu wykorzystania dotacji. Dotacja celowa udzielona szkole prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną będzie rozliczana przez dyrektora szkoły, który będzie przekazywał rozliczenie do właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Wzory rozliczeń, które będą miały zastosowanie do dotacji celowych udzielonych szkołom przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2016 zostały określone w załącznikach nr 6 i 7 do projektu rozporządzenia. Dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – dokonują rozliczenia wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4 ustawy, na podstawie załącznika nr 7 do projektu rozporządzenia, które przekazują jednostce samorządu terytorialnego. Środki otrzymane z dotacji celowej na sfinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dyrektor szkoły powinien rozliczyć dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności, wymienionych w art. 22ae ust. 5a ustawy, każdą na osobnym formularzu.

Natomiast jednostki samorządu terytorialnego prześlą rozliczenie wykorzystania dotacji celowej udzielonej tym jednostkom wojewodzie. Wzory rozliczeń, które będą miały zastosowanie do dotacji celowych udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego przez

województw w roku 2016 zostały określone w załącznikach nr 8 i 9 do projektu rozporządzenia. Środki otrzymane z dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – jednostki samorządu terytorialnego powinny rozliczyć dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności, wymienionych w art. 22ae ust. 5a ustawy, każdą na osobnym formularzu, na podstawie załącznika nr 9 do rozporządzenia.

Ponadto, zgodnie z art. 22ak ust. 6 ustawy, w przypadku gdy szkoła dysponuje wolnymi podręcznikami lub materiałami edukacyjnymi dostosowanymi do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dyrektor szkoły przekazuje te podręczniki lub materiały edukacyjne dyrektorowi szkoły, która wystąpi z wnioskiem o ich przekazanie. Podręczniki lub materiały edukacyjne stają się własnością organu prowadzącego szkołę, której zostały przekazane. W tej sytuacji rozliczenia wykorzystania dotacji celowej dokonuje szkoła lub jednostka samorządu terytorialnego, która dokonała zakupu tych podręczników lub materiałów edukacyjnych ze środków dotacji celowej.

Zarówno informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej, jak również wnioski o udzielenie dotacji celowej i formularze rozliczenia wykorzystania dotacji, przekazywane będą w postaci elektronicznej oraz papierowej. Dane przekazywane w postaci elektronicznej w informacji niezbędnej dla ustalenia wysokości dotacji, jak również we wnioskach o udzielenie dotacji celowej i rozliczeniach wykorzystania dotacji będą musiały być zgodne z danymi zawartymi w postaci papierowej.

Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się do publicznych szkół podstawowych, gimnazjów i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, a także publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne.

Zgodnie z art. 22af ust. 3 ustawy już od dnia 15 marca 2016 r. dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjów i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie

szkół podstawowych i gimnazjów, mogą przekazywać do jednostek samorządu terytorialnego wnioski o udzielenie dotacji celowej i informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej na rok 2016, a więc proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 15 marca 2016 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz z § 52 Uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. z 2013 r. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Projekt rozporządzenia został również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie był przedstawiony instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.